

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

Baleset esetén elsődleges feladat annak megállapítása, hogy a sérült életben van-e.

Az élet alapvető jelei a következők:

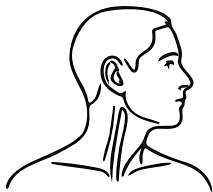
- mozgás,
- szívműködés (keringés),
- légzés,
- beszéd.

A szívműködés vizsgálata: A pulzus tapintása először a csuklón, az orsócsont feletti ütőéren történik. A pulzust minden esetben négy ujjal kell tapintani (1. ábra). Amennyiben a csuklónál nem észlelhető pulzus, a nyaki artéria vizsgálata szükséges (2. ábra). A gége jobb vagy bal oldalán, négy ujjal tapintva érzékelhető az artéria lüktetése.

A légzés vizsgálata: A normális légzésszám percenként 16-20. Légzés esetén a mellkas és a has ritmikusan emelkedik és süllyed, amelyet legcélszerűbben oldalról lehet megfigyelni.

1. ábra
Orsócsont feletti pulzus

2. ábra
Nyaki ütőér

Ütőeres vérzés: Ütőeres (artériás) vérzés esetén az ér átszakadását követően a sebből világospiros, a szívműködéssel szinkronban lüktető vér távozik nagy mennyiségben (3. ábra).

Ellátása: Artériás nyomókötés alkalmazása szükséges. A vérzés ideiglenesen úgy csillapítható, hogy az artériát a csonthoz szorítjuk. A sebet steril gézzel kell tamponálni.

3. ábra
Ütőeres vérzés

Sebzés: Sebzésről akkor beszélünk, ha a bőr külső behatás következtében megszakad, amely vérzéssel és fájdalommal jár. A legfontosabb teendő a sebellátás. A seb környékét a sebtől kifelé irányuló mozdulattal tisztítjuk meg, majd fertőtlenítjük jódoldattal. A jódoldattal átitatott gézzel a sebet körbekenjük. A sebellátás során használjuk a fóliakesztyűt (nem steril). Akkumulátorsav által okozott sérülés esetén a savval szennyezett ruházatot el kell távolítani, az érintett bőrfelületet nagy mennyiségű tiszta vízzel le kell öblíteni, majd steril kötszerrel bekötni. Ha sav kerül a szembe, azt azonnal, bőséges mennyiségű tiszta vízzel 15-20 percen keresztül folyamatosan öblíteni kell.

Égési sérülés ellátása: Az égett felületet steril kötszerrel kell lefedni. Kiterjedt, nagy testfelületet érintő égés esetén a sérültet steril vagy frissen vasalt lepedőbe kell betekerni; a ruházatot eltávolítani nem szabad. Arc égése esetén a területet steril gézzel szükséges fedni. A sérült számára 3-5 dl tea itatása javasolt.

Ficam: Ficam akkor alakul ki, amikor az ízületi fej külső erő hatására kimozdul az ízületi árokból, és önmagától nem tér vissza eredeti helyére (4. ábra).

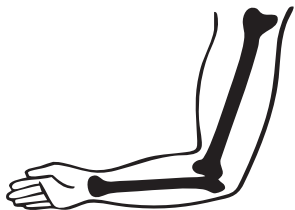
Tünetei: fájdalom, duzzanat, az ízület alakjának megváltozása.

Ellátás: Az ízületet kóros helyzetben kell rögzíteni (5. ábra).

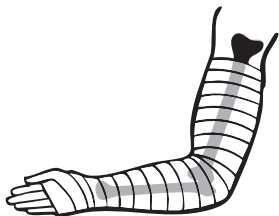
Rándulás: Rándulásról akkor beszélünk, ha az ízületi fej ugyan kimozdul az ízületi árokból, azonban az erőhatás megszűnését követően visszatér eredeti helyére.

Tünetei: fájdalom, duzzanat.

Ellátás: Rögzítés a talált helyzetben.

4. ábra
Ficam

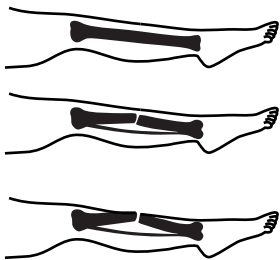

5. ábra
Ficam rögzítése

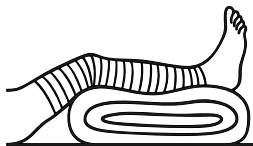
Végtagtörés: A törés lehet zárt vagy nyílt.

Tünetei: fájdalom, duzzanat. Nyílt törés esetén a csontvégek fölötti bőr vérzik. A sebet az előzőekben ismertetett módon kell ellátni (6. ábra).

Ellátása: A talált helyzetben, megfelelő sínezéssel kell rögzíteni (7. ábra).

6. ábra
Zárt és nyílt törés

7. ábra
Sínezett végtagtörés

Koponya- és agysérülések: A koponyacsont törése az esetleges agyi sérülés miatt minden esetben súlyos sérülésként kezelendő.

Tünetei: eszméletvesztés, emlékezetkiesés, fejfájás, szédülés, hányinger, hányás, átmeneti látás- és/vagy hallászavar.

Ellátás: Az eszméleténél lévő sérültet a mentők megérkezéséig kissé megemelt fejjéggel kell fektetni. Eszméletlen beteg esetén stabil oldalfekvő helyzet alkalmazása szükséges (8. ábra). Súlyos mellkasi sérülés, gerinc-, medence- vagy combcsonttörés esetén a háton fekvő sérült fejét bal oldalra kell fordítani. Hányás esetén, az alsó állcsontot előre kell emelni, és a szájüregből a hányadékot ki kell törölni. A sérült mozgatása tilos.

a) A sérült térdét hajlított helyzetben felhúzzuk.

b) A térdet a saját irányunkba húzzuk, majd a sérült túloldali karját a csípője alá helyezük.

c) Megfogjuk a sérült felénk eső vállát és térdét.

d) A sérültet a csípő alatti karon át tőlünk elfelé gördítjük.

e) A felső kezet az áll alá helyezük; az alsó térd hajlított helyzetben marad, a felső térdet kinyújtjuk.

8. ábra

Mellkassérülés: Tünetei közé tartozhat a felületes, szapora légzés, amelyet szúró jellegű fájdalom kísér.

Ellátás: A sérültet félig ülő helyzetbe kell helyezni (lásd a 9. ábrát), valamint a szoros ruházatán lazítani kell.

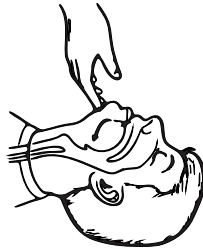
9. ábra
Félig ülő helyzet

Újraélesztés: A légzés vagy a keringés leállása esetén az újraélesztést haladéktalanul meg kell kezdeni, mivel az agy az oxigénhiányos állapotot mindössze 3–4 percig képes maradandó károsodás nélkül elviselni.

Légzésleállás esetén a sérültet kemény, vízszintes felületre kell fektetni. A légutak zártak (10. ábra). A fejet a homlok-hajás fejbőr határon megfogva, egyik kezünkkel hátrahajtjuk, másik kezünkkel az alsó állcsontot tenyérrel a felsőhöz szorítjuk (11. ábra). Így a légutak megnyílnak.

10. ábra
Zárt légutak

11. ábra
Szabad légutak

Levegőbefúvás: Vegyen mély levegőt, majd fújja be a sérült orrába. A sérült száját zárva kell tartani (az alsó állkapcsot továbbra is a felsőhöz kell szorítani). Ezt követően hagyja, hogy a sérült a levegőt önállóan kifújja. A befúvást percenként 16-20 alkalommal szükséges megismételni.

Helytelen befúvási technika esetén levegő kerülhet a gyomorba, ami felfúvódást és hányást válthat ki. Ilyen esetben a sérült fejét balra kell fordítani, és a szájüreget ki kell törölni.

A befúvásos lélegeztetést mindaddig folytatni kell, amíg:

- orvos nem érkezik a helyszínre,
- a sérülten a halál biztos jelei nem észlelhetők,
- a mentők meg nem érkeznek,
- amíg a légzés és a keringés helyre nem áll.

B-TÍPUSÚ KÖTELEZŐ ELSŐSEGÉLY-FELSZERELÉS

A 6/1990. (IV.12.) KöHÉM rendeletnek megfelel

TARTALOMJEGYZÉK

Megnevezés:	Méret:	Mennyiség:
Elysium steril gyorskötöző pólya	10 cm x 5 m	4 db
Elysium steril gyorskötöző pólya	5 cm x 5 m	2 db
Elysium steril vágott mull-lap	6 cm x 6 cm/100 lap	2 db
Elysium vágott mullpólya (egyenként csomagolt)	10 cm x 5 m	4 db
Elysium steril mull-lap	50 cm x 80 cm	3 db
Elysium alkoholos törülőkendő	6 cm x 3 cm	4 db
Elysium fóliakesztyű		1 pár
Elysium háromszögletű kendő		2 db
Elysium biztosítótű		4 db
Elysium ragtapsz	1,25 cm x 5 m	1 tekercs
Elysium olló (rozsdamentes acélból)		1 db
Povidon-jód 10%-os vizes oldata		Termékcímke szerint
Elysium vágható sebtapsz	6 cm x 10 cm	2 db
Elysium arcmaszok lélegeztetéshez		1 db
Elysium gumis rögzítésű sebészeti szájmaszk		1 db
Elsősegélynyújtás képekben		1 db
Tartalomjegyzék		1 db